

vána nebyla, neprovedlo, jak její znění (u Stubenrauch, 8. vyd., str. 32) dokazuje. Tak se vyskytují napořád případy na př. případ, jenž byl předmětem rozhodnutí Rv I 1535/26-1,*) že rozluka jest v jednom státě platna (na př. v Maďarsku) a v druhém neplatna (na př. v Československu) a následkem toho pak i druhé manželství jednoho nebo druhého z rozloučených manželů na základě ní uzavřené v jednom státě platné a v druhém neplatné. Neunikneme této kolisi ani, kdybychom s nižšími stolicemi sporný předpis naší úmluvy s Polskem pojali doslovně a odkázali polské žadatele vždy na úřady polské a polské úřady čsl. žadatele vždy na úřady čsl., neboť tím by bylo docíleno nejvýše jednotnosti v obou našich státech, ale otázka, zda výrok platí i ve státech ostatních, zůstala by tím pořád nedotčena a posuzovala by se podle práva každého jednotlivého třetího státu zvláště. Než hořejší smlouvě československo-polské nešlo nikterak o unifikaci obou práv, o stvoření jednotného právního území, nýbrž o úpravu styků mezi oběma státy, z nichž každý podržel jinak právo své domácí neztenčené.

Rozhod. nejvyšš. soudu ze dne 9. srpna 1927
č. j. R I 661/27-1. A. H—k.

Přeměna exekuce zajišťovací v exekuci uhrazovací nastává sama sebou bez návrhu vymáhajícího věřitele tou dobou, kdy vymáhající věřitel nabude možnosti vésti exekuci uhrazovací; od toho okamžiku sluší též počítati jednoroční lhůtu uvedenou v § 256 odst. 2. ex. ř.

Vymáhající věřitel Z., který vedl na základě směnečného platebního rozkazu, proti němuž byly podány námitky, pro pohledávku 11.700 K s přísl., zajišťovací exekuci, v níž byly dne 25. listopadu 1925 zabaveny jisté movité věci, uzavřel během řízení o námitkách s dlužníkem dne 1. prosince 1925 soudní smír, podle něhož měla býti jeho pohledávka zaplacená ve 3 lhůtách a to do 15. ledna 1926 obnos 4000 K, do 15. července 1926 dalších 4000 K a do 15. ledna 1927 zbytek s příslušenstvím, vše pod ztrátou lhůt a pod exekucí s tím, že zástavní právo nabyté zajišťovací exekucí, zůstává v platnosti. Ačkoliv dlužník první splátku 4000 K zaplatil až dne 23. ledna 1926, nevyvodil z toho věřitel ztrátu lhůt a nevedl hned exekuci uhrazovací, nýbrž učinil na základě shora uvedeného smíru a usnesení, upravujícího útraty sporu, návrh na prodej věcí 25. listopadu 1925 zabavených

*) Uveřejněno v »Právniku« 1927, str. 517.

až teprve, když dlužník nezaplatil včas další splátku, a to dne 4. září 1926, spojiv s tímto nárokem ještě návrh na další zabavení movitých věcí a jejich prodej. Tato exekuce vykonána byla dne 6. října 1926 a to tak, že zabaveny byly věci již zajišťovací exekucí zabavené (poznámka k příslušnému zájemnímu protokolu) a nově nebylo zabaveno ničeho. K ustanovené dražbě těch věcí se nikdo nedostavil, soud proto nařídil prodej z volné ruky a vyzval usnesením z 18. listopadu 1926 vymáhajícího věřitele, aby do 14 dnů jmenoval kupce, jinak že bude prodejné řízení podle § 200 č. 3 a 282 ex. ř. zrušeno. Vymáhající věřitel, dohodnuv se mezi tím s dlužníkem o posečkání, kupce v této lhůtě nejmenoval a prodejové řízení bylo tudíž podle § 200 č. 3. a 282. ex. ř. zrušeno. Zabavené věci byly však na to v exekučním řízení jiného vymáhajícího věřitele dne 25. února 1927 prodány.

Rozvrhovým usnesením prvního soudu přiknut byl výtěžek prodeje zcela na částečné zaplacení svrchu uvedené pohledávky vymáhajícího věřitele Z. v obnose (se zřetelem k uplacení částky 4000 K) 7700 K s příslušným odůvodněním, že zástavní právo pro tuto pohledávku nabyté dne 25. listopadu 1925 je v prvním pořadí a že je k němu přes to, že řízení prodejové bylo zrušeno, podle § 285 ex. ř. přihlížeti, poněvadž byla pohledávka k rozvrhu řádně přihlášena.

Rekursní soud ke stížnosti zadnějšího věřitele toto usnesení změnil a výtěžek přikl na úhradu jiných pohledávek s odůvodněním, že k přihlášce věřitele Z. nelze přihlížeti, poněvadž jeho zástavní právo, nabyté uhrazovací exekucí dne 25. listopadu 1925, zaniklo projitím roční lhůty podle § 256 ex. ř.; zabavením v zajišťovací exekuci nabyt sice vymáhající věřitel Z. pro svoji pohledávku s přísl. zástavního práva, které ovšem mohl realizovati teprve tím okamžikem, kdy jeho pohledávka se stala vykonatelnou a on pro ni mohl vésti uhrazovací exekuci a domoci se prodeje zabavených věcí. Jakmile tento okamžik nastal, přešlo zajišťovací zástavní právo tím, že exekuční titul nabyt právní moci a lhůta ku splnění uplynula, ve vykonatelné právo zástavní; den, kterého vykonatelnost tohoto zástavního práva v zájemním protokole byla poznamenána, jest nerozhodný, neboť přeměna zástavního práva v nepodmíněné nastává sama sebou, když uvedené podmínky se splní a od toho okamžiku počítá se také roční lhůta ku podání návrhu na prodej a ku řádnému pokračování v prodejovém řízení (viz Neumann, Komentář k ex. ř. z r. 1906 str. 703—704). Vzhledem k tomu, že dlužník nedodržel svrchu naznačený smír, zaplativ první splátku až po uplynutí lhůty, končící dnem 15. ledna 1926, čímž se celá po-

hledávka stala splatnou, mohl vymáhající věřitel Z. vésti uhražovací exekuci již dnem 16. ledna 1926 a tím dnem exekuce zajišťovací přešla sama sebou v exekuci uhražovací, aniž by bylo nutno prováděti zabavení a od tohoto dne nutno také počítati jednoroční lhůtu ku zániku zástavního práva stanovenou v § 256 ex. ř. a nikoli ode dne 6. října 1926, kdy byla provedena exekuce uhražovací novým zabavením, při kterém byly zabaveny pouze svršky již dne 25. listopadu 1925 zabavené. Vymáhající věřitel Z. podal sice od 16. ledna 1926 během jednoho roku návrh na prodej a to dne 4. září 1926, než v povoleném prodejovém řízení řádně nepokračoval, neboť toto nechal podle § 200 č. 3. a 282 ex. ř. zrušiti, následkem čehož zástavní právo jeho zaniklo podle § 256 odst. 2. ex. ř. nejpozději dnem 16. ledna 1927 a neměl tudíž první soud k němu při rozvrhu kupní ceny za věci prodané až 25. února 1927 přihlížeti.

Nejvyšší soud dovolacímu rekursu nevyhověl z těchto důvodů:

Především nelze souhlasiti s dovolacím rekuresem, že prohlášením ve smíru ze dne 1. prosince 1925, že v platnosti zůstávají zástavní práva, nabytá pro stěžovatelovu pohledávku, stalo se právo nabyté zajišťovací exekucí smluvním zástavním právem, neboť, měla-li nabytá zástavní práva zůstat v platnosti, nemělo přece v jejich podstatě ničeho býti měněno. Dovolací rekurs pak nemá pravdu ani v tom, že rekurent zajišťovací exekucí nabyl na zabavených věcech jen práva obdobného právu zástavnímu, neboť i zabavením podle § 374 ex. ř. nabývá vymáhající věřitel soudcovského práva zástavního (§§ 256, odst. 1. a 402 ex. ř.) s pořadím podle dne, kterého výkonný orgán věci v zápisu sepíše a popíše (§ 253 ex. ř.), a je rozdíl jen v tom, že vymáhající věřitel, jemuž byla povolena exekuce toliko ku zajištění, nemůže v ní pokračovati, pokud se týče, nemůže učiniti návrh na povolení prodeje podle § 264 ex. ř. dříve, než jeho zástavní právo nabytím právní moci exekučního titulu nebo uplynutím lhůty k plnění přeměnilo se v zástavní právo vykonatelné. Právě proto nepočíná se lhůta v § 256 odst. 2 ex. ř. v takovém případě dnem, kdy bylo vykonáno zabavení ku zajištění, nýbrž teprve dnem, kterého vymáhající věřitel podle toho, co uvedeno, mohl učiniti návrh na zpeněžení, pokud se týče na povolení prodeje. Tato přeměna zástavního práva k zajištění v zástavní právo vykonatelné a tím exekuce ku zajištění v exekuci uhražovací nastává sama sebou, jak správně uznal rekursní soud (tak také Neumann, Exekutionsordnung, 1910, str. 387.), a neprávem dovolává se ve směru tom dovolací rekurs Walkera-

Prochazky, System des Exekutionsrechtes, 1926, str. 307, kde přece je uvedeno, že stal-li se exekuční titul vykonatelným, nebo uplynula-li lhůta k plnění, se »v exekuci pokračuje« (»wird die Exekution weiter geführt«), aniž by bylo třeba zvláštního výroku o přeměně, ovšem na návrh, jelikož pokračování v exekuci se neděje z moci úřední, — pokud se týče i zdejšího rozhodnutí uveřejněného ve sb. n. s. pod čís. 142, kde šlo o zajišťovací exekuci knihovním záznamem zástavního práva. Opačný názor vedl by k tomu, že vymáhající věřitel mohl by svou nečinností libovolně prodloužiti si lhůtu v § 256, odst. 2. ex. ř. stanovenou. Jelikož pak vzhledem k obsahu smíru ze dne 1. prosince 1925 a k nesporné okolnosti, že první splátka 4000 K zavčas, t. j. 15. ledna 1926 nebyla zaplacená, není pochybnosti, že rekurent mohl dne 16. ledna 1926 učiniti návrh na povolení prodeje, jest souhlasiti s názorem rekursního soudu, že tímto dnem počala jednorozhodná lhůta v § 256, odst. 2. ex. ř. stanovená. Rekurent ovšem dne 4. září 1926, tedy ve lhůtě, učinil návrh na povolení prodeje, než byv podle exekučního vzorce 276 vyrozuměn, že k dražbě žádný koupěchtivý se nedostavil, neučinil dalšího opatření, načež prodejové řízení bylo podle § 300, č. 3. a 283. ex. ř. zrušeno. Následkem toho zaniklo zástavní právo rekurentovo dnem 16. ledna 1927 a nemohlo proto k němu býti přihlíženo při rozsahu kupní ceny za zabavené předměty, prodané dne 25. února 1927, jak správně uznal rekursní soud. Stěžovatel poukazuje konečně ještě k tomu, že mu byla povolena dne 6. září 1926 pro vykonatelnou pohledávku 7700 Kč s přísl. (11.700 Kč po zaplacení splátky 4000 Kč) uhražovací exekuce, která byla vykonána dne 6. října 1926 poznámkou k protokolu zájemnímu ze dne 25. listopadu 1925. Než ani z této okolnosti nemůže rekurent těžiti, protože dne 6. října 1926 jeho soudcovské zástavní právo k předmětům, o něž jde, ještě bylo po právu, takže pro týž nárok na těchže předmětech nemohl nabýti nového zástavního práva. Poukazuje-li dovolací rekurs k tomu, že tu šlo o jiný exekuční titul a o jinou pohledávku a že pro útraty sporu prodané věci zajišťovací exekucí zabaveny býti nemohly, protože nárok tento tenkrát ještě neexistoval, zapomíná, že zaplacením splátky se na podstatě nároku ničeho nemění, že zajišťovací exekuce se proměnila v exekuci uhražovací a že nabyté právo zástavní vztahuje se i na příslušenství pohledávky, tedy i na úroky a útraty, třebaže vznikly teprve po výkonu zabavení.

Rozhodnutí nejvyš. soudu ze dne 8. června 1927 R I 462/27.

Dr. Prav. Bělský.